

“Zo’n compleet en geïntegreerd zorgaanbod

Al is Gezondheidscentrum De Bilt al enige tijd in gebruik, 21 maart 2016 leek een uitgelezen dag om het officieel te openen. Het centrum huisvest niet alleen het volledige spectrum van eerstelijnsdisciplines, ook de verbinding met het sociale domein is gegarandeerd. Bovendien is er een koppeling met een academisch hospice. Raf Hirsch, voorzitter van de raad van bestuur van Gezondheidscentra De Bilt, staat graag stil bij deze feestelijke mijlpaal.

Huisartsenzorg, fysiotherapie, farmacie, diëtetiek, logopedie, maatschappelijk werk, wijkverpleging en thuiszorg, psychologie/psychotherapie, GGZ-zorg, podotherapie, verloskunde, verslavingszorg, uitleen van hulpmiddelen, een sociaal team, steunpunt mantelzorg, oefentherapie Mensendieck en huidtherapie.

GHC De Bilt huisvest een indrukwekkende waaier aan disciplines, beaamt Raf Hirsch. “Het was een groeiproces dat eigenlijk al in de jaren zeventig van de vorige eeuw begon.” Hirsch was van 1973 tot 2008 huisarts in De Bilt. In 1974 heeft hij Gezondheidscentra De Bilt opgericht, samen met collega-huisartsen, wijkverpleegkundigen en maatschappelijk werkers. “Als huisarts was ik er ten diepste van overtuigd dat ik mijn werk niet in mijn eentje kon doen. Dat ik andere disciplines en deskundigheden nodig had. Dat is mijn belangrijkste drijfveer. Het is voor een huisarts essentieel om samen te werken met alle zorgverleners in de eerste lijn, want bij ziekten kunnen naast lichamelijke ook psychische en sociale factoren een rol spelen. Lang niet alle klachten waarmee patiënten bij de huisarts komen zijn geheel of deels somatisch verklaarbaar. Soms kan een passend welzijnsaanbod de kwaliteit van leven van mensen met psychosociale klachten verbeteren en hun zorggebruik verminderen.” Het is niet voor niets dat praktijkverpleegkundigen uit de huisartsenpraktijk, de wijkverpleegkundigen,

de thuiszorg en het sociale domein in één vleugel van het gezondheidscentrum zijn ondergebracht. “Die toenadering is overall een trend. Maar het mag sneller en intensiever.”

Creatief ondernemen

De uit 1959 daterende huishoudschool De Bunte in De Bilt bood na een ingrijpende renovatie voldoende ruimte voor alle zorgverleners. Waar haal je het geld vandaan om zo’n pand met historie zo te verbouwen dat iedereen erin past en er prettig en goed geoutilleerd kan werken? Die vraag is Hirsch natuurlijk vaak gesteld. “Dan stuit je onontkoombaar op de schotten in de financiering. De verschillende geldstromen van de huisartsenvoorziening, de wijkverpleging, de thuiszorg en het sociale domein zaten ons danig in de weg. De oplossing? Zelf investeren en zo min mogelijk afhankelijk zijn van subsidies. Een van de credo’s van creatief ondernemen is: de kost gaat voor de baat uit. En wat zeker helpt is dat de huisartsen zelfstandige ondernemers zijn; ze zijn niet in loondienst van de stichting.”

“Als huisarts was ik er ten diepste van overtuigd dat ik mijn werk niet in mijn eentje kon doen”

Hirsch, die ook manager is van de maatschap Huisartsen Gezondheidscentrum De Bilt, de maatschap Centrum voor Praktijkondersteuning en directeur van BV Huisartsen De Bilt, vertelt over het gebouw waarin het gezondheidscentrum is ondergebracht. “Het is zeer groot en heeft een karakteristieke uitstraling. Inwoners van De Bilt en Bilthoven kunnen het blindelings vinden. Zo’n compleet en geïntegreerd zorgaanbod zou ik iedere buurt toewensen! In een achterstandswijk zou het misschien nog belangrijker zijn. De Bilt heeft een relatief welvarende populatie die goed scoort op de maatschappelijke ladder. In vergelijking met andere steden hebben we daarentegen een hoog percentage 65-plussers: 21 procent tegenover 14 à 15 procent elders. Juist voor de doelgroep kwetsbare ouderen hebben we een compact, overzichtelijk en samenhangend zorgaanbod waarbij huisartsen en thuiszorgorganisaties als één team vanuit één gemeenschappelijke locatie werken.”

De huisartsen van het gezondheidscentrum leveren zorg in academisch hospice Demeter.

zou ik iedere buurt toewensen”

Raf Hirsch in de wachtkamer van het nieuwe gezondheidscentrum.

De teams van de thuiszorgorganisaties en de huisartsenpraktijken zijn geïntegreerd en treden met één gezicht naar buiten als Thuiszorg-Teams De Bilt. Elke oudere die thuiszorg krijgt, heeft één verpleegkundige die de zorg coördineert en kijkt of de patiënt de juiste zorg krijgt. Dat betekent ook dat er maar één aanspreekpunt is voor de mantelzorger.

Het grote voordeel van GHC De Bilt is niet alleen dat patiënten voor alles op één plek terecht kunnen, benadrukt Hirsch, maar ook dat zorgverleners elkaar dagelijks ontmoeten en kunnen profiteren van elkaars expertise. “Ze leren elkaar kennen en weten wat ze aan de ander hebben. Rechtstreekse communicatie is nog altijd ver te prefereren boven elektronische.”

Lagere zorgkosten

Het elders in De Bilt gevestigde academisch hospice Demeter is een integraal onderdeel van GHC De Bilt. “De huisartsen uit het centrum verlenen zorg in het hospice. Een van onze huisartsen, Toosje Valkenburg, is medisch directeur van het hospice. We zijn blij en trots dat die nauwe band er is.”

De verhuizing naar De Bunte vond plaats in november 2015. Een tevredenheidsonderzoek onder patiënten in februari 2016 laat zien dat de clustering van functies in goede aarde valt.

Wat betekent de hechte samenwerking in GHC De Bilt voor de zorgkosten? “De spiegelinformatie die huisartsen van de zorgverzekeraar krijgen, laat zien dat de totale kosten van de huisartsenzorg in het gezondheidscentrum fors lager liggen dan in vergelijkbare praktijken, ook gecorrigeerd naar leeftijd en sociaal-economische status. Heeft dat te maken met de goede samenwerking en communicatie in het centrum? Of komt het door de attitude van de huisarts? Is het zo dat huisartsen die optimaal gebruikmaken van samenwerking met andere disciplines ook geneigd zijn om minder te verwijzen naar de tweede lijn? We weten niet honderd procent zeker of er een rechtstreeks oorzakelijk verband is tussen samenwerking en kostenbesparing. Ik houd het erop dat al die factoren een rol spelen.”

En wat betekent het voor de huisarts zelf? “De werklast neemt niet af. Integendeel, want communiceren vergt tijd. De werkdruk mag dan niet afnemen, de accenten liggen anders. Door betere communicatie neemt de kwaliteit van zorg toe en dat gaat hand in hand met meer werkplezier. Dat constateer ik hier bij de zorgverleners van alle disciplines.” <<

Tekst: Els van Thiel

Foto's: GHC De Bilt